

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-679/23-P

Název	Základní umělecká škola, Tachov, Rokycanova 1
Sídlo	Rokycanova 1, 347 01 Tachov
E-mail	reditel@zustachov.cz
IČO	68 780 699
Identifikátor	600 002 764
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Válová
Zřizovatel	Plzeňský kraj
Místo inspekční činnosti	Rokycanova 1, Tachov Prokopa Velikého 308, Tachov Borská 500, Bor Školní 440, Bor Školní 264, Přimda
Inspekční činnost na místě	5. 6. 2023 – 8. 6. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola (dále „ZUŠ“ nebo „škola“) poskytuje vzdělávání ve čtyřech uměleckých oborech – hudebním (dále „HO“), výtvarném („VO“), tanečním („TO“) a literárně dramatickém („LDO“). Nejvyšší povolený počet žáků ZUŠ je aktuálně využit na cca 70 % (668 žáků). Škola má všechny využívané prostory a učebny v nájmu. Vedle hlavní školní budovy probíhá výuka uměleckých oborů ještě na dalších místech poskytovaného vzdělávání v Tachově, Boru a v Přimdě. Přípravné studium pro I. stupeň a základní studium I. i II. stupně je otevřeno ve všech vyučovaných uměleckých oborech. Žáci se vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy Tachov (dále ŠVP).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve funkci od roku 2005, splňuje všechny podmínky pro její vykonávání. Při řízení školy a realizaci vzdělávání se opírá o koncepci rozvoje školy, která je v souladu s deklarovanou vizí školy. Klade důraz na rozvoj prestiže, inspirativního prostředí a dlouholeté tradice školy a vedení žáků k vědomí, že kultura a umění jsou nezbytnou součástí jejich života. Vedle toho se snaží zavádět a uplatňovat metody tvořivé výuky a zapojovat žáky do činností v četných školních souborech, začleňovat veřejná žakovská vystoupení do kulturního dění v regionu a dbá na účelné využívání dalších míst poskytovaného vzdělávání. Tyto záměry se daří postupně realizovat.

Organizační struktura školy odpovídá jejím potřebám. Část řídicích a kontrolních pravomocí ředitelka vhodně delegovala na svého zástupce a na vedoucí jednotlivých uměleckých oborů nebo na pedagogy pověřené vedením dalších míst poskytovaného vzdělávání. Dostatečně funkční je činnost pedagogické i umělecké rady. Hospitační činnost je prováděna ředitelkou pravidelně ve výuce a také návštěvami členů vedení školy na veřejných akcích, koncertech a třídních přehrávkách. Při zjištění nedostatků jsou přijímána účinná opatření k jejich odstranění.

Školní řád je funkční, stejně jako vnitřní informační systém. Přijímání uchazečů ke studiu do všech uměleckých oborů se uskutečňuje transparentně a v souladu se zásadami rovného přístupu. Výuka je organizována správně a účelně.

Pedagogický sbor prošel od poslední inspekční činnosti částečnou generační obměnou. Vedení školy se daří zachovat kvalifikovaný, stabilní tým pedagogů, někteří z nich se věnují také další profesionální umělecké činnosti. Ředitelka vytváří velmi dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Zpracovala plán DVPP, který vychází z potřeb školy i osobní profilace učitelů a je realizován v rámci finančních podmínek. Na některých vzdělávacích akcích se podílí i pedagogové školy jako lektori. Další vhodná podpora je pedagogům poskytována podle individuálních potřeb. Účelně je rozvíjeno sdílení zkušeností v pedagogickém sboru a tím i zkvalitnění výuky. Ředitelka se účastní dalšího vzdělávání zaměřeného na legislativu a řízení školy.

V oblasti prostorového a materiálního zajištění výuky je k dispozici potřebný počet učeben a dalších vhodných prostor. Velmi podnětné prostředí je vytvořeno v historické budově tachovského zámku, odpovídající nároky splňují i prostory využívané na dalších místech poskytovaného vzdělávání. V posledních školních rocích škola nakoupila potřebné digitální prostředky, průběžně obnovuje učebny, dokupuje hudební nástroje a související pomůcky. Některé nástroje jsou zdarma půjčovány žákům, je zajištěna jejich pravidelná údržba i obnova všech materiálních zdrojů.

Finanční prostředky státního rozpočtu včetně příspěvku zřizovatele na provoz školy a úplaty za vzdělávání napomáhají k vytváření vhodných vzdělávacích podmínek žáků. V tomto roce je škola zapojena do projektu „Darujeme kroužky dětem“, který umožňuje rodičům získat finanční příspěvek na vzdělávání jejich dětí v uměleckém školství. Dalším přínosem je spolek přátel ZUŠ, který z pravidelných příspěvků rodičů napomáhá škole s organizačním zajištěním různých školních akcí, dopravou na tyto akce nebo nákupem hudebních pomůcek. Personální, materiální a finanční podmínky celkově velmi dobře umožňují realizaci výuky podle příslušného ŠVP.

Škola vytváří vhodné podmínky pro zajištění psychického i fyzického bezpečí žáků. Základní informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání jsou uvedeny ve školním řádu, se kterým jsou všichni zúčastnění seznámeni. Vchody do hlavní budovy školy i na dalších místech poskytovaného vzdělávání jsou zabezpečeny proti vniknutí neoprávněných osob. Pravidelné poučování žáků o zásadách bezpečného chování ve škole i při akcích konaných mimo její prostory přispívá k účinnosti prevence.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V HO je vyučována hra na většinu běžných strunných a dechových nástrojů, pěvecká výuka a výuka hry na bicí nástroje. Rozvinutá je výuka hry na klávesové nástroje, dále je vyučována kolektivní hudební praxe, hudební nauka a sborový zpěv.

V hospitované individuální výuce hry na nástroj pedagogové kladli důraz především na osvojování správných rytmických a intonačních dovedností a na rozšiřování elementárních znalostí. Hodiny byly přehledně a účelně rozděleny na využití všech získávaných dovedností, procvičení techniky hry, se stejnou důležitostí bylo dbáno i na rozvoj přednesových schopností. Těmto získávaným dovednostem a individuálním potřebám žáků byl vhodně přizpůsoben i výběr repertoáru. Pokyny k interpretaci skladeb byly vždy srozumitelně sdělovány, často s vlastní demonstrací hry na nástroj nebo zpěvu. V případě potřeby byly zvláště u mladších žáků včas zařazovány chvíle pro relaxační cvičení, oddych nebo dodržování pitného režimu. Zejména u starších žáků byly kompetence k umělecké komunikaci a kompetence kulturní účinně rozvíjeny hrou skladeb s důrazem na vhodný přednes, dodržování dynamiky a stylovou čistotu. Případné chyby žáků byly vždy využívány jako účinný prostředek pro zlepšení následujícího provedení. Řada učitelů vhodně uplatňuje své praktické zkušenosti a teoretické znalosti při transkripcích skladeb pro různá nástrojová obsazení nebo k lektorské činnosti. Efektivně tím zvyšují kvalitu výuky.

Výuka studijního zaměření Receptce a reflexe hudby v předmětu hudební nauka probíhá v pravidelných týdenních hodinách, v ojedinělých případech také formou náhradní výuky pro žáky, které ředitelka ze závažných důvodů uvolnila z pravidelné docházky.

Povinný předmět hra v souboru plní žáci účelně hrou v některém z četných instrumentálních souborů, v případě klavírního oddělení také v předmětech hudební dílny, sborový zpěv nebo korepeticemi.

Ve všech hospitovaných hodinách HO bylo zřejmé, že způsoby práce jsou v hodinách jasně nastaveny a respektovány. Příležitostí ke zlepšení je podpora samostatnosti žáků, jejich vlastního uvažování o hře daných skladeb ve vztahu k zadaným cílům hodiny a ve společné reflexi proběhlé hodiny. Dále je třeba zlepšit organizaci výuky předmětu hudební dílny a doplnit vybavení učebními pomůckami pro výuku hudební nauky na odloučeném pracovišti.

Velmi kvalitní byla práce sledovaná ve VO. Žáci od pěti let věku navštěvují přípravné studium, kde se seznamují se základními výtvarnými technikami. Starší žáci si průběžně osvojují znalosti, dovednosti a získávají přehled z oblasti výtvarné kultury. Vyučována je také prostorová tvorba se zaměřením na zpracování keramických materiálů.

Výuka ve všech hospitovaných hodinách byla po odborné i metodické stránce vedena velmi dobře. Jejich program byl vyučujícími zodpovědně připraven. Žákům byly srozumitelně přiblíženy cíle jednotlivých hodin, prodiskutovány možnosti, postupy, volba prostředků a případné teoretické či historizující souvislosti. K práci přistupovali žáci se značným zaujetím, pracovali spontánně a vytrvale, zřetelně projevovali radost z tvoření. Dobře využívali prostor pro vlastní výtvarný názor. V případě potřeby se s důvěrou obraceli na učitelky, komunikovali přitom bez obav, slušně a chovali se ukázně. Atmosféra ve všech skupinách byla příjemná a pracovní. Hodnocení žáků ze strany učitelek bylo pozitivní a motivující pro další práci. Vytýčené cíle hodin byly plněny.

Těžiště výuky v TO spočívá ve všestranné taneční přípravě, ve vyšších ročnících přecházející ke specializovaným předmětům a zejména šířeji pojatému scénickému tanci a klasické baletní přípravě, která přibyla v nabídce nově vyučovaných předmětů. V hospitovaných hodinách byly využívány různé metody a formy práce, které jsou voleny se zřetelem k reálným schopnostem a aktuálním potřebám žáků. Ti jsou vhodně motivováni, podporováni a vedeni, dobře pracují se zpětnou vazbou, respektují a přijímají nabízené formy práce i využívaný taneční repertoár.

Pro všechny hospitované lekce byla příznačná koncentrovanost na plnění základních a srozumitelně formulovaných cílů, včetně důkladného rozcvičení v úvodních částech hodin a optimálního zařazení relaxačních částí. Dostatečný důraz byl kladen i na rozvoj socializačních prvků: žáci jsou přátelští a komunikativně otevření a vstřícní, a to nejenom k pedagogům, ale také k sobě navzájem. Vyučující žáky velmi dobře slovně vedly, opravovaly a v případě potřeby jim poskytovaly potřebnou pomoc. Ve vyšších ročnících v taneční improvizaci žáci nalézají seberealizaci i kolektivní spolupráci podporovanou uplatňovaným sebehodnocením i hodnocením vrstevnickým. Ve všech hospitovaných hodinách vyučující využívaly klavírní korepetice, které ve spolupráci s pedagogem žákům umožňovaly detailní nácvik jednotlivých tanečních prvků.

Výuka LDO je dlouhodobě zaměřena na tvorbu a práci s loutkami. K dispozici je velmi dobře vybavený sál s pódium a se všemi potřebnými divadelními rekvizitami. Základem výuky jsou dramatické a loutkářské tvořivé činnosti, které účinně rozvíjí osobnost žáků především v rozšíření jejich slovní zásoby, verbální i neverbální komunikaci, práci ve skupině, tvůrčí fantazii, soustředění a v loutkářském umění obecně. Výuka byla především zaměřena na inscenační tvorbu, kde žáci využívali a zdokonalovali své získané dovednosti. Vyučující je odborně zdatná, v hospitovaných hodinách bylo evidentní, že se jí podařilo vybudovat atmosféru důvěry a vzájemné respektující komunikace, která následně umožnila žákům využít vlastní tvořivost v připravovaných kvalitních aktivitách. Hodinou se prolínalo vrstevnické hodnocení a sebereflexe žáků, které upevňovaly osobnostně sociální kompetence žáků společně se základními dovednostmi (artikulace, práce s hlasem a pohybem těla a vyjádření emocí). Žáci se do aktivit zapojovali s chutí a pracovali se vzájemným respektem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků škola průběžně sleduje zejména při postupových nebo absolventských zkouškách, hospitacích, veřejných vystoupeních, třídních koncertech

a dalších akcích. Evidovány jsou i výsledky žáků v různých uměleckých soutěžích. Případnou neúspěšnost žáka způsobenou např. ztrátou zájmu o studovaný obor škola řeší respektující komunikací se zákonnými zástupci, společně hledají možné příčiny stavu a možnosti účinné pomoci. Využíváno je pak zejména částečné rozvolnění učiva, zvýšená individuální dopomoc, dohled zákonných zástupců nad domácí přípravou žáka, popř. škola nabízí jiný studijní obor. Další ohroženou skupinou jsou žáci s vysokou absencí, se kterými jsou v intenzivní komunikaci jejich učitelé. Výsledky vzdělávání jsou pravidelně projednávány v pedagogické radě a v případě potřeby jsou přijímána vhodná opatření. Tento postup je dostatečně účinný. V závěru minulého školního roku tak všichni hodnocení žáci prospěli, přičemž téměř 98 % z nich prospělo s vyznamenáním. Zvýšenou pozornost škola věnuje žákům posledních ročníků při přípravě jejich absolventských prací nebo vystoupení. Velmi dobrých výsledků dosahuje škola při přípravě a přechodu zájemců k uměleckému vzdělávání na vyšších typech škol.

Pozitivní motivací žáků pro dosahování výborných výsledků ve vzdělávání jsou i umělecké soutěže. V tomto školním roce byli žáci školy úspěšní v krajských a ústředních kolech soutěží ZUŠ ve hře na elektronické klávesové nástroje a v komorní hře. Tradiční a velmi pestrá je koncertní činnost Dechového orchestru mladých a několika školních pěveckých sborů.

Činnost sólistů, četných instrumentálních souborů i pěveckých sborů školy se účelně zaměřuje především na účinkování při veřejných vystoupeních a kulturních akcích, které přispívají k obohacení kulturního života města i regionu a žáci při nich prokazují účinnost rozvoje kompetencí vytyčených ve ŠVP (*Den evropského dědictví, Den otevřených dveří*). Škola při tom spolupracuje se zřizovatelem, mateřskými i základními školami, zákonnými zástupci žáků a kulturními institucemi v Tachově a okolí. Důležitým partnerem při spolupráci je Město Tachov, které školu také finančně podporuje. Umístění ZUŠ v objektu zámku umožňuje škole bezplatnou prezentaci a vytváří vhodné podmínky pro spolupráci s vedením zámku. Kromě další spolupráce s četnými ZUŠ v Plzeňském a Karlovarském kraji udržuje škola kontakty a uskutečňuje výměnné koncerty s kulturními institucemi v Německu a Itálii. Pravidelně jsou organizována soustředění školních souborů.

Žáci VO ročně pořádají několik výstav (Galerie Klenová, Bor) a úspěšně se účastnili místních i celorepublikových soutěží (*Blatenská růže, Mistr Theodorik, Stříbrská lampa, Podmořský svět*, mezinárodní výtvarná soutěž *Lidice*) a pořádají workshopy pro veřejnost. O účinnosti vzdělávání ve VO svědčí i rozsáhlá výzdoba vnitřních prostor školy kvalitními žákovskými pracemi. TO pořádá ukázkové hodiny pro zájemce o studium, zorganizoval Večer tance a pravidelně vystupuje na oborových přehlídkách. Žáci LDO se do činnosti školy zapojují pořádáním samostatných vystoupení pro veřejnost i pro základní školy.

Škola rozvíjí sociální a osobnostní kompetence žáků i dalšími činnostmi, např. vzájemnou mezioborovou spoluprací mezi všemi obory (školní operka *O dvanácti měsíčkách*). Pozitivní výsledky má škola také v oblasti výchovného působení, dosud nebylo třeba řešit žádné projevy rizikového jednání žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti byly odstraněny.
- V hlavní budově školy byly renovovány učebny.

Silné stránky

- Široké spektrum souborů a pěveckých sborů zvyšující efektivitu vzdělávání.
- Aktivní spolupráce s vnějšími partnery vedoucí k výborným podmínkám pro vzdělávání a rozvoji klíčových žákovských kompetencí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Chybějící podpora samostatnosti žáků a jejich sebereflexe ve vztahu k zadaným cílům hodiny a chybějící prostor pro sebehodnocení v některých hodinách hudebního oboru.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Podporovat samostatnost žáků a jejich sebereflexe ve vztahu k zadaným cílům hodiny a poskytovat chybějící prostor pro sebehodnocení v individuální výuce hudebního oboru.
- Zlepšit organizaci výuky předmětu hudební dílny.
- Doplnit vybavení učebními pomůckami pro výuku hudební nauky na odloučeném pracovišti.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní umělecké školy Tachov, Rokycanova 1 ze dne 31. srpna 2001 čj. 519/01 včetně dodatků 1 – 6
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 5. června 2023
3. Jmenování do funkce ředitelky Základní umělecké školy Tachov, Rokycanova 1 ze dne 25. června 2012 pod čj. ŠMSpers./64/12 s účinností od 1. srpna 2012 na období 6 let, Dodatek ke jmenování ze dne 20. května 2015 změna na dobu neurčitou
4. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti v elektronické podobě
5. Školní řád s platností od 1. října 2020
6. Školní vzdělávací program ZUŠ v Tachově s platností od 1. září 2016
7. Třídní knihy pro individuální, skupinovou a kolektivní výuku vedené ve školním roce 2022/2023
8. Rozvrhy vyučovacích hodin podle vyučujících a žáků pro školní rok 2022/2023
9. Přihlášky a protokoly o přijímání ke studiu pro školní rok 2022/2023 – výběr
10. Záznamy z pedagogické rady za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
11. Protokoly o postupových, ročníkových a závěrečných zkouškách ve školním roce 2021/2022

12. Osobní spisy pedagogických pracovníků včetně dokladů o dosaženém a dalším vzdělání, Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2022/2023 ze dne 31. srpna 2022 (výběr)
13. Informace o škole (regionální sběr dat, webové stránky školy, Výroční zpráva školy, Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2022/2023, Záznamy z hospitací)
14. Inspekční zpráva čj. ČŠIP-336/16-P ze 4. dubna 2016
15. Protokol o kontrole čj. ČŠIP-337/16-P ze 4. dubna 2016
16. Účetní podklady za rok 2022
17. Nájemní smlouvy včetně dodatků uzavřené se Základní uměleckou školou Tachov pro čtyři místa poskytovaného vzdělávání v Tachově, Boru a Přimdě platné ve školním roce 2022/2023
18. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví žáků při vzdělávání (Kniha úrazů, Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků školy platná od 1. října 2014, Směrnice prevence šikany v ZUŠ platná od 1. října 2014)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Karel Šimek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

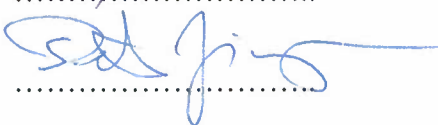
Mgr. Helena Lyerová, školní inspektorka

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní
pracovnice

Mgr. Petr Jiroš, přizvaná osoba, odborník
v oblasti uměleckého vzdělávání

V Praze

30. června 2023